

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 89432283-610/

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

7/22503-22513 GK 36

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.01.2025 tarihli ve E. 43452547-120.07.04-1574996 sayılı yazınız.

Mardin Milletvekili Sayın George ASLAN tarafından verilen “Mardin’deki sağlık tesislerindeki personel ve fiziki kapasite eksikliklerine ve diğer sorunlara ilişkin” 7/22503- 7/22504- 7/22505- 7/22506- 7/22507- 7/22508- 7/22509- 7/22510- 7/22511- 7/22512 ve 7/22513 sıra sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU
Bakan

Ek-Önerge Cevabı

Mardin Milletvekili Sayın George ASLAN tarafından verilen “Mardin Derik Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin” 7/22504 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Mardin, çok kültürlü yapısı, tarihsel dokusu ve coğrafi konumuyla önemli bir merkez olmasına rağmen sağlık hizmetlerine erişim açısından ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Nüfus yoğunluğu, mevsimlik tarım işçilerinin hareketliliği ve bölgeye özgü sosyo-ekonomik koşullar, sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliğini daha da zorlaştırmaktadır. Sağlık hizmetlerini sunan emekçilerin karşılaştığı mobbing, baskı, liyakatsiz yönetim anlayışı ve eksik personel sorunu, sağlık sistemindeki yapısal sorunları daha da derinleştirmektedir.

Hastanelerin fiziki yetersizlikleri, özellikle Derik gibi ilçelerde konteyner yapılarda sağlık hizmetlerinin verilmeye çalışılması kabul edilemez bir durumdur. Temel hijyen koşullarının sağlanamadığı bu yapılar, yurttaşların sağlık bulmak yerine hastalık kapmasına neden olmaktadır. Bunun yanı sıra, sağlık hizmetlerini sunan emekçilerin karşılaştığı mobbing, baskı, liyakatsiz yönetim anlayışı ve eksik personel sorunu, sağlık sistemindeki yapısal sorunları daha da derinleştirmektedir. Kadın doğum, psikiyatri, diş hekimliği ve acil uzmanlığı gibi birçok branşta uzman hekim eksikliği, yurttaşların özel hastanelere yönelmesine ve fahiş ücretler ödemek zorunda kalmasına neden olmaktadır. Hastanelerdeki yemek hizmetlerinin kalitesizliği, havalandırma sistemlerinin çalışmaması ameliyathane eksiklikleri ve kanalizasyon problemleri gibi temel altyapı sorunları ise halk sağlığı açısından ciddi riskler barındırmaktadır.

Derik Devlet Hastanesi'nde var olan çok çeşitli sorunlar da yurttaşların sağlık hizmetine erişimini engellemekte, sağlık emekçilerinin çalışma koşullarını zorlaştırmaktadır.

Tespit edilen kimi sorunlar şu şekildedir:

- Hastane idari binasında asansör bulunmaması personelleri zorlamaktadır.
- Hastane kantini bulunmadığı için hasta ve çalışanlar yüksek fiyatlı alışveriş yapmak zorunda kalmaktadır.
- Hastane kanalizasyon gideri yol kenarına çıktığından kötü koku, hijyen ve halk sağlığı sorunu yaratmaktadır.
- Otopark alanının kısıtlı olması nedeniyle acil servis ambulans girişleri tıkanmaktadır.
- Göz polikliniğinde Katarakt (Fako) ve Topografi cihazı eksikliği nedeniyle hastalar çevre ilçelere yönlendirilmektedir.
- Havalandırma sistemi olmayan acil hasta kayıt biriminde personel yaz-kış zor şartlarda çalışmaktadır.
- Tuvaletler ve lavabolar hijyen açısından yetersizdir.
- Ambulansların eski olması ve sık arızalanması ciddi sorunlara sebep olmaktadır.
- Uzun yıllar psikiyatri uzmanı olmayan Hastaneye yakın vakitlerde atanan uzman hekimin de Başhekim olmasıyla beraber psikiyatri bölümünde yine uzman hekim eksikliği oluşmuştur.
- Hastaların haberi olmadan hastalar üzerinden ilaç yazımı örnekleriyle zaman zaman karşılaşılmaktadır.

• Derik Devlet Hastanesi, fiziki koşulları son derece yetersiz olan iki bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölüm: 25-30 yıl önce yapılmış, metruk durumda olup temizlik ve hijyen açısından sağlık kurumuna yakışmayan koşullara sahiptir ve birçok hastalığa davetiye çıkarmaktadır.

İkinci bölüm: 7-8 yıl önce konteynerlerden oluşturulmuş geçici bir yapı olup sağlık hizmetleri burada verilmektedir. Bu yapı, Ezidilere tahsis edilen konteynerlerin geçici olarak kullanılması amacıyla bırakılmış ancak "hastane olarak" yıllardır hizmet vermeye devam etmektedir.

• 7-8 odalı alan bu konteyner hastane," hekimler ve sağlık emekçileri için uygun koşullarda çalışmaya elverişli değildir. Küçük odalar gerekli teçhizatların sığmasına dahi imkan tanımamaktadır.

• 10 yıldır yapımı beklenen Derik Devlet Hastanesi'nin inşaatı, kamuda tasarruf tedbirleri gerekçesiyle durdurulmuş olup 2026 yılında tamamlanması planlanmaktadır. 75 yataklı devlet hastanesi projesinin yapım ihalesi henüz gerçekleşmemiştir. Bu durum, ilçedeki sağlık hizmetlerini ciddi anlamda sınırlamaktadır.

• Kadın doğum, psikiyatri, dahiliye, çocuk polikliniği, genel cerrahi, göz, ortopedi, diyetisyen gibi birçok bölümde sağlık hizmetleri, 150-200 metrekarelik bir alanda küçük odalarda verilmek zorundadır.

• Muayene sırası bekleyen hastalar, konteyner koridorunda 100 metrekarelik bir alanda 200 kişi sıkışık bir şekilde beklemekte ve özellikle kış aylarında salgın hastalık riski artmaktadır.

• Fiziki koşulların yetersizliği nedeniyle birçok hekim kısa süre içerisinde tayinlerini başka illere veya ilçelere istemekte bu da yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimini kısıtlamaktadır,

• Hastanede KBB ve psikiyatri bölümlerinde uzman hekim yoktur.

• Diyaliz, fizyoterapi, kardiyoloji, dahiliye, psikiyatri ve göz bölümleri için birer; KBB, ortopedi ve kadın doğum bölümleri için en az ikişer uzman hekim ataması yapılması gerekmektedir.

• Haftada bir gün Artuklu'dan gönderilen fizik -tedavi uzmanının hangi gün Derik Devlet Hastanesine geleceği sabit olmadığından yurttaşlar tedavi olamamaktadır.

• Diş ünitesindeki röntgen cihazı, yazılım sorunu nedeniyle bir yıldan uzun süredir kullanılmamaktadır. Bu sebeple dolgu, kanal tedavisi gibi işlemler yapılamamaktadır.

• Hastanede çalışması gereken üç diş hekimi yerine yalnızca bir diş hekimi görev yapmaktadır. Bu da yurttaşları, özel muayenehanelerde fahiş ücretler ödeyerek diş tedavilerini yaptırmak zorunda bırakmaktadır.

• Kızıltepe veya Artuklu'dan görevlendirilen kadın doğum uzmanları, fiziki koşulların ve tıbbi teçhizat eksikliklerinin yarattığı zorluklar nedeniyle kısa süre içerisinde görevlerinden ayrılmaktadır.

• Daha önce görev yapan KBB uzmanları ve diğer hekimler, tıbbi ekipman eksiklikleri nedeniyle defalarca sağlık müdürlüklerine dilekçe vermelerine rağmen eksiklikler giderilmemiştir.

• Hastanede görev yapan üç dahiliye uzmanı, aynı anda çalışabildiklerini uygun bir alanın bulunmaması nedeniyle sağlık hizmeti sunmakta zorlanmaktadır.

• Görevde yükselme sürecinde liyakat yerine sendika üyeliği ve siyasi görüş dikkate alınmaktadır. Derik Devlet Hastanesi idaresinde de liyakatsiz atamalar dikkat çekmektedir,

• Usulsüz nöbet ve icap nöbeti yazımları sıkça yapılmakta, sağlık emekçileri bu durumdan dolayı büyük mağduriyetler yaşamaktadır.

• Mevsimlik tarım işçilerinin yoğun olduğu Derik'te, işçilerin başka kentlere gitmesine rağmen kentte kalan yurttaşlara dahi yeterli sağlık hizmeti sunulmamaktadır.

• Mardin genelinde sağlık hizmetleri sadece Mardin merkez ve Kızıltepe'deki sağlık kuruluşlarıyla sınırlıdır. Bu iki merkez, tüm Mardin'in yükünü taşımaktadır.

• Acil serviste alan yetersizliği sebebiyle sarı, kırmızı ve yeşil alanlar mevcut değildir.

• Afet ve çoklu trafik kazaları gibi durumlar başta olmak üzere acil durumlarda kullanılmak üzere yeterli sedye ve müdahale alanı bulunmamaktadır.

• Akrep ve yılan sokmalarında panzehir olmadığı için hastalar Kızıltepe'ye sevk edilmektedir.

• Röntgen çekim alanlarında kurşun kaplama eksikliği bulunmaktadır. Bu durum hem sağlık emekçilerinin hem de hastaların sağlıklarını riske atmaktadır.

Bu bağlamda;

SORULAR:

SORU 1- 10 yıldır tamamlanmayı bekleyen 75 yataklı hastane projesinin inşaat sürecinin durdurulmasının gerekçesi nedir? Bu projenin hızlandırılması için bakanlığınızca hangi somut adımlar atılacaktır?

SORU 2- Derik Devlet Hastanesi'ndeki KBB ve psikiyatri gibi kritik branşlardaki uzman hekim eksiklikleri başta olmak üzere ihtiyaç duyulan diğer alanlara ne zaman atama yapılması planlanmaktadır? Mevcut sağlık hizmeti personeli eksikliğini gidermek için ne gibi adımlar atılacaktır?

SORU 3- Kanalizasyon giderlerinin yol kenarına akmasından kaynaklı oluşan/oluşabilecek halk sağlığı sorunlarını gidermek ve bu sorunu çözmek için herhangi bir çalışmanız olacak mıdır?

SORU 4- Hastanenin hemen tüm alanlarında olan ve halk sağlığını da tehdit eden hijyen sorunları giderilecek midir?

SORU 5- Çok eski olan ve sık sık arızalanan ambulansların yenilenmesi planlanmakta mıdır?

SORU 6- Hastane içerisindeki otopark problemini çözmek planlarınız arasında var mıdır?

SORU 7- Katarakt ameliyatı için fako cihazı, diş röntgen cihazı gibi temel ekipman eksikliklerinin giderilmesi için ne zaman harekete geçilecektir?

SORU 8- Liyakat esasına dayalı bir yönetim anlayışını tesis etmek ve sendika üyeliği ya da siyasi görüş üzerinden yapılan atamaları engellemek için bir denetim mekanizması oluşturmayı planlıyor musunuz?

SORU 9- Usulsüz nöbet ve icap nöbeti yazımlarının önüne geçilecek midir?

SORU 10- Röntgen çekim alanlarının kurşunlanma işlemi neden yapılmamaktadır? Ne zaman yapılması planlanmaktadır?

SORU 11- Acil servisteki yetersiz müdahale alanları ve sedye sorunun çözümüne dönük bir planlamanız olacak mıdır?

SORU 12- Acil servisteki sarı, kırmızı ve yeşil alan eksikliklerinin giderilmesi için Bakanlığınızca bir düzenleme yapılacak mıdır?

SORU 13- Mevsimlik tarım işçileri nedeniyle nüfusu dalgalı olan Derik gibi ilçelerde, sağlık hizmetlerini geliştirmek için özel bir strateji oluşturulması düşünülmekte midir?

SORU 14- Hastalar üzerinden habersiz ilaç yazımı gibi usulsüzlüklerin önüne geçmek için hangi denetim mekanizmaları planlanmaktadır?

SORU 15- Mardin genelinde sağlık hizmetlerinin yalnızca Artuklu ve Kızıltepe'ye sıkışmış olması durumunun önüne geçmek, bu yükün dengelemek ve yurttaşların yaşadıkları yerin yakınında sağlık hizmetlerine erişimini sağlamak için diğer ilçelerdeki sağlık altyapısını güçlendirmeyi planlıyor musunuz?

SORU 16- Derik Devlet Hastanesindeki sağlık emekçilerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi için somut adımlar ne zaman atılacaktır?

CEVAPLAR: 1-16.

Bakanlığınızca, sağlığa ayrılan mevcut kaynakların rasyonel kullanımı bakımından bina, ek sağlık tesisi, sağlık insan gücü ve tıbbi donanım ihtiyaçlarının doğru tespit edilmesi, akılcı sağlık planlamalarının yapılarak uygulanabilmesi ve kapasitenin verimli kullanılabilmesi amacıyla sağlık alanındaki hizmet sunumu ve planlamaya yönelik çalışmalar bölge merkezli bir anlayış içerisinde yürütülmektedir. Sağlık hizmet sunumuna herhangi bir aksama olmaksızın devam edilebilmesi amacıyla da gerekli planlamalar güncel ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak düzenli olarak yapılmaktadır.

Mardin ilimize bağlı Derik Devlet Hastanesi C rolünde 50 yatak kapasitesi ile hizmet vermektedir. Derik ilçemizde yeni yapılacak 75 yataklı hastanemizin proje aşaması tamamlanmış olup 2025 yılı içerisinde ihalesi yapılacaktır.

Bakanlığımızca sağlık insan gücü kaynaklarının unvan ve branşlara göre illere ve il içinde birimlere dengeli dağılımının sağlanması amacıyla, sağlık personeline ihtiyacın en üst düzeyde olduğu ilden başlamak üzere planlama yapılmaktadır. Derik Devlet Hastanesinin sağlık personeli ihtiyacı, Bakanlığımızca yapılacak olan devlet hizmet yükümlülüğü ve açıktan atama kuralarına başvuracak uzman sayısına bağlı olarak planlanmaktadır. Olağanüstü hallerin oluşması durumunda mevcut sağlık hizmeti, sağlık personeli görevlendirilmesi yöntemiyle de desteklenmektedir.

Hastane kanalizasyon gideri yol kenarına aktığı iddiası gerçeği yansıtmamaktadır. Kanalizasyon giderimiz ilçe kanalizasyon altyapısına bağlıdır. Hastanemizde hijyenin sağlanması açısından gerekli bakım ve onarımlar düzenli olarak yapılmaktadır.

Bunun yanında Hastanemizdeki tüm röntgen çekim alanları kurşunludur. Ambulanslarımız tam donanımlı olup sağlık hizmeti sunumu açısından herhangi bir sorun bulunmamaktadır.

Bakanlığımızca hastanelerdeki tıbbi cihazlar bölge merkezli, modern tıp teknolojisine uygun ve sağlık hizmet sunumundaki ihtiyaçlar gözetilerek planlanmakta, ilgili hastane rolü göz önünde bulundurularak gerekli cihaz ve malzeme alımı yapılmaktadır. Tıbbi cihaz ve donanım ihtiyacı olduğu takdirde merkezi olarak yapılan alımlar veya ödenek aktarmak suretiyle herhangi bir aksaklığa sebebiyet verilmeden ihtiyaçlar ivedilikle karşılanmaktadır. Sağlık tesislerimizde bulunan tüm tıbbi cihazlarımız etkin bir şekilde sağlık hizmet sunumunda kullanılmakta olup atıl kapasite oluşmasına mahal verilmemektedir.

Hastanemizde liyakatsiz yükselmelerin olduğu iddiası tamamen gerçek dışıdır. 657 Devlet Memuru Kanunu'nda da belirtildiği üzere hiçbir idarecimizin herhangi bir siyasi parti ile bağı bulunmamakta olup Hastane yönetimimiz tüm sendikalara da eşit mesafededir.

Diğer taraftan nöbet ve icapların usulsüz yazıldığı iddiası gerçeği yansıtmamaktadır. Nöbet Hizmetleri ilgili mevzuat hükümleri kapsamında verilmekte olup Bakanlığımızca nöbet ücreti ödemeleri Ek Ödeme Bordro Sistemi (EK OBS) üzerinden sürekli olarak denetlenmektedir.

Derik Devlet Hastanesi I. seviye acil servis hizmeti sunmaktadır. Hastane Acil Servisinde Kırmızı, Sarı, Yeşil ve Triaj alanları mevcuttur. Acil servis müdahale alanları genişletilmiştir. Hastanelerimizde 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması, mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi amacıyla çalışmalar yapılarak düzenleyici ve önleyici tedbirler alınmaktadır.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.